

Sayı: 2021/5036-BU

22 Aralık 2021

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Çankaya/ANKARA

Konu: Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Tebliği'nin 11 inci Maddesi Kapsamı ve Gümrük Müşavir Yardımcıları Bilgilerinin YGMS'ye Girilmesi Hk.

İlgi: 10.09.2020 tarih ve 31240 Sayılı Resmi Gazete

İlgide kayıtlı 10.09.2020 tarih ve 31240 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmış olan Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Tebliğinin 11 inci maddesinde Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirlerinin 'Tespit işlemi yapılacak olan gümrük işlemleri düzenlenmiştir.' Söz konusu madde genel olarak 15 Başlık (a' dan l' bendine kadar) altında toplanmıştır. YGM'lerin yapacağı Tespit işlemleri her ne kadar 15 başlık altında toplanmış olsa da pratikte bu tespit işlemlerinin büyük çoğunluğu YGM 'ler tarafından yapılamamaktadır. Çünkü bu işlemlerin sık olarak karşılaşılan işlemler olmaması nedeni ile kağıt üzerinde görünmesine rağmen pratikte fiili olarak pek yapılan işlemler değildirler. Dolayısıyla, Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği müessesesi 2008 yılında ihdas edilme amacının dışında, sadece antrepo denetim ve gözetim dışına çıkamamıştır. Bunun böyle olması nedeni ile YGM'ler giderek mevzuattan uzaklaşarak sadece antrepolar ile ilgili bilgilerini tazeleyerek Gümrük Mevzuatının diğer uygulamalarından uzaklaşmışlardır.

Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği müessesinin Yeminli Mali Müşavirlik müessesesi gibi her geçen gün gelişerek kendini yenilemesini çağın gereklerine uygun mevzuatın kendilerine vereceği yeni yetkiler ile Ticaret Bakanlığımıza daha yararlı bir müessese olarak kendini idame ettirebilmesi için yeni yetkiler verilmesi gerektiği elzem haline gelmiştir.

Ayrıca, 2021 yılında Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirlerinin Genel ve Özel antrepo ayrımı yapılmaksızın Yardımcı Karneli çalıştırma zorunluluğunun getirilmesi, personel asgari ücretlerine 2021 yılı için %23 zam yapılması buna bağlı olarak SSK Primlerinin ve Stopajlarının artması ancak emek yoğun bir sektör olan ve personelinin çoğunluğunun şirket dışında görev yaptığı YGM Asgari ücret tarifesine %10 zam yapılması nedeni ile 2021 yılında YGM ve YGM şirketleri ayakta durmakta zorluklar yaşamıştır.

Yukarıda sayılan sebepler nedeni ile YGM'lerin daha mevzuattan uzaklaşmadan yapacakları tespit işlemleri çeşitlendirilmesi ve buna bağlı olarak YGM'lerin gelirlerinin güçlü olarak ayakta kalabilmeleri için yükseltilebilmesi, sistemin daha sağlıklı olarak işlemesine yardımcı olacaktır. Mevzuatta yer alan mevcut tespit işlemlerine ek olarak:

- Akaryakıt Antrepolarının YGM'ler tarafından tespit işlemlerinin yapılması,
- Geçici Depolama sahalarında Gümrük Muhafaza Teşkilatı ile birlikte çalışacak şekilde YGM'lerce tespit işlemlerini yapmaları,

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.

- Bir defaya mahsus olarak açılacak Geçici Depolama Sahalarının açılış dosyalarının tespit raporuna bağlanması ve işlem sürecince YGM'ler tarafından denetlenmesi ve eşyanın bir rejim beyanında bulunulup rejimin sonlanmasına kadar YGM denetiminde bulunması ve rejim sonlandığında bunun tespit raporuna bağlanması,

- Özellikle dökme yüklerin boşaltıldığı antrepolarda 7 gün 24 saat işlem yapılması nedeni ile buralarda 24 saat bir yardımcı karneli personelin çalışması fiziken mümkün olmaması nedeni ile ikinci bir yardımcı karneli personele ihtiyaç duyulması ve çoğu antrepolarda YGM'lere aylık ücret ödenmesi nedeni ile YGM'lerden 7/24 hizmet istenmesi nedeni ile mesai saatleri dışında çalışmalarının ücretlendirilmesi. Çünkü burada çalışan personeller mesai saatleri dışında çalıştıklarında bizlerden mesai ücreti istemektedirler. Ancak, biz bu mesai ücreti Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Asgari Ücret Tarifesinde mesai ile ilgili bir düzenleme olmaması nedeni ile antrepolarda iş yapan ithalatçı ve ihracatçılardan talep edememekteyiz. Yine bu Yardımcı Karneli personeller işten ayrılmaları durumunda bu mesai ücreti dava konusu yaparak YGM ve YGM şirketlerinden Kıdem Tazminatlarına ek olarak bu mesai ücreti mahkeme yolu ile bizlerden fazlası ile talep etmektedirler.

- Gümrük Genel Tebliği (Gümrük işlemleri)(Seri No:16) kapsamında Tam Beyanlı Yaygın Basitleştirilmiş Usule Tabi Tutulacak Eşyalardan Yedi Emin olarak beyan sahibi firmalara teslim edilen depolarda işlemleri sonuçlanıncaya kadar (TSE, Laboratuvar vb. gibi işlemler nedeni ile) beklemek zorunda olan eşyaların bulunduğu yerlerin mevzuata uygunluğunun denetlenmesi, gümrük denetiminin zafiyete uğramaması ve bu eşyalar ile ilgili işlemlerin sonuçlanmasına müteakip YGM Tespit Raporuna bağlanması.

- Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikasına Sahibi Firmalarca yerinde yapılacak ihracat işlemlerine nezaret edilmesi, Tır Karnelerinin kapama işlemleri ile ihracat tırlarının mühürlenmesi işlemlerinin yapılması;

Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Tebliğinin 11 inci maddesi kapsamında Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirlerince yapılan mevcut tespit işlemlerine ek olarak yukarıda belirtilen tespit işlemleri ve Bakanlığımızca öngörülecek başkaca tespit işlemlerinin verilmesi, Gümrük İdarelerinin iş yükünün azalmasına, denetimlerin daha sağlıklı ve zafiyete uğramadan hızlı ve etkin bir şekilde yapılmasına, Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirlerinin bilgi ve deneyimlerini artırarak devamlı surette kendilerini yenilemelerini imkân sağlanmasına ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirlerinin iş çeşitliliği artırılarak gelirlerinin artmasına imkân sağlayacaktır.

-Gümrük Yönetmeliği'nin 519/1 maddesinin "(1) Yatırım iznine tabi antrepolar için antrepo açma ve işletme izinleri; açma ve işletme izin belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren beş yıl geçerli olacak şekilde verilir. Süre sonunda faaliyetine devam etmek isteyen antrepo işletmecileri açma ve işletme iznine ilişkin yürürlükte olan mevzuata uygun şartların sağlandığını gösteren belgeleri bağlı oldukları gümrük müdürlüğüne ibraz ederek açma ve işletme izninin geçerlilik süresinin uzatılmasını talep ederler. Söz konusu talep, iznin sona erdiği tarihten en erken dört ay, en geç bir ay önce yapılır. Bir aydan sonra yapılan başvurularda gecikme süresi kadar antrepoya eşya girişi durdurulur. Talep gümrük ve bölge müdürlüğünün görüşü ile birlikte Bakanlığa aktarılarak nihai değerlendirme Bakanlıkça yapılır. Talebin uygun bulunması halinde izin belgesinin geçerlilik süresi beş yıl uzatılır. Süre sonunda yürürlükte olan mevzuata uygun şartları yerine getirmeyen genel antrepoların açma ve işletme izinleri iptal edilir. Yatırım iznine tabi olmayan antrepolar için antrepo açma ve işletme izinleri, süresiz olarak verilir" Hükmü uyarınca A tipi genel antrepoların açma ve işletme izin belgeleri 5 yıl geçerli olup, bu süre sonunda uygun şartları sağladıklarına dair belgeleri gümrük müdürlüğüne ibraz etmeleri gerekmektedir.

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.

Yönetmelik maddesinden anlaşıldığı kadarıyla 5 yılsonunda A tipi genel antrepo işleticilerinin antrepo açılışında istenilen belgelerin büyük bölümünü güncellemeleri gerekmektedir. Dolayısıyla gerek gümrük idaresinin iş yükünün hafifletilmesi gerekse detaylı bir incelemenin yapılmasını teminen söz konusu işlemlerde AN1 kodu kapsamında ön incelemenin YGM'ler tarafından yapılması ve düzenlenecek rapor ekinde belgelerin ilgili gümrük idaresine teslim edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

-Damga Vergisi Tebliği uyarınca, YGM'ler tarafından yapılan tespit sözleşmeleri damga vergisine tabi bulunmaktadır. Ancak, YGMS'de damga vergisine ilişkin bölüm bulunmasına karşın, bu bölüme damga vergisi bilgileri YGM'ler tarafından girilememektedir. Bu nedenle her bir sözleşme ve tespit raporuna ilişkin damga vergisi bilgileri (damga vergisi makbuz no/ damga vergisi defteri sıra no ve tutarı) gümrük idaresine bildirilmekte ve bu bilgiler gümrük idaresi tarafından sisteme girilmektedir. Gerek idarenin gerekse YGM'lerin iş yükünün hafifletilmesi bakımından YGMS'ye damga vergisi bilgilerinin YGM'ler tarafında girilmesine imkan sağlanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

-Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Tebliğinin 17/1-b maddesinde "AN6 ve AN8 tespit işlemlerine ilişkin olarak düzenlenen sayım tutanaklarında yer alan bilgiler sistem vasıtasıyla tespit işleminin yapıldığı gün gönderilir. AN6 ve AN8 tespit raporları aylık genel bir rapora bağlanarak, ekinde sayım tutanaklarıyla birlikte takip eden ayın ilk yedi iş günü içerisinde e-imza kullanılarak sistem vasıtasıyla gönderilir. Raporun bir örneği de yükümlüye verilir." 17/1-b maddesinde "Sayım tutanakları ve diğer önemli olaylara ilişkin bilgiler esas alınarak hazırlanacak günlük rapor, tespit işleminin yapıldığı günün sonuna kadar yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından elektronik ortamda sunulur. Zorunlu durumlar sebebiyle bu sürede sunulamayan günlük raporun, bu durumun belgelendirilmesi kaydıyla, en geç tespit işleminin yapıldığı günü takip eden günün sonuna kadar sunulmasına Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne izin verilebilir." Hükümleri uyarınca, YGM'ler tarafından antrepolarda yapılan giriş çıkış işlemlerine ilişkin hem günlük hem de aylık rapor gönderilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla aynı işlemlere ilişkin hem günlük hem de aylık olmak üzere rapor tanzim edilerek aynı veriler iki kez sisteme girilmekte ve mükerrer işlem yapılmaktadır. YGM'lerin iş yükünü artırdığı ve mükerrer işlem yapıldığı dikkate alınarak, eskiden olduğu gibi, günlük işlemlere ilişkin sayım tutanaklarındaki bilgiler esas alınarak günlük işlemler için referans alınması ancak günlük rapor gönderilmemesi, ay içerisinde yapılan işlemlere ilişkin ise rapor düzenlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Konunun 2022 Yılı için Makamlarınca değerlendirilmesi hususunu takdir ve tensiplerinize arz ederiz.

Serdar KESKİN
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.